

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 3Cb/23/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220201279
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8220201279.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v spore žalobcu: I. Y., L.. XX.XX.XXXX, Ľ. XXXX/XX, XXX XX J., zastúpeného opatrovníkom: J. Y., L.. XX.X.XXXX, právne zastúpený JUDr. Michaela Mihalcová, advokátka, Fatranská 2/E, 040 11 Košice, proti žalovanému: CANSIM, s.r.o., Nižný Tvarožec 44, 086 02 Gaboltov, IČO: 36 516 058, o zrušenie účasti v obchodnej spoločnosti CANSIM, s.r.o., t a k t o

rozhodol:

Z r u š u j e účasť žalobcu I. Y.Í., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ľ. XXXX/XX, XXX XX J. v obchodnej spoločnosti CANSIM, s.r.o., so sídlom Nižný Tvarožec 44, 086 02 Gaboltov, IČO: 36 516 058, vedenej v obchodnom registri Okresného súdu Prešov, vo vložke číslo: 17318/P.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalobcovi voči žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca zastúpený opatrovníkom sa žalobou doručenu 20.7.2020 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zrušil účasť žalobcu u žalovaného, t.j. v obchodnej spoločnosti CANSIM, s.r.o., so sídlom Nižný Tvarožec 44, 086 02 Gaboltov, IČO: 36 516 058, vedenej v obchodnom registri Okresného súdu Prešov, vo vložke číslo: 17318/P od 1.8.2020.

2. Žalobu odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4Ps/4/2014-41 zo 7.1.2015, právoplatným 10.2.2015, bol pozbavený spôsobilosti k právnym úkonom v celom rozsahu. Za opatrovníčku mu bola ustanovená jeho matka, J. Y., nar. XX.X.XXXX. Vzhľadom na následné zistenie, že je spoločníkom žalovaného, hoci dôvod svojej účasti v tejto spoločnosti nepozná a druhý spoločník žalovaného na jeho výzvy na prevzatie obchodného podielu žalobcu nereaguje, rozhodol sa cestou súdu požiadať o zrušenie svojej účasti v označenej obchodnej spoločnosti.

3. Žalovanému bola žaloba doručená 5.9.2020 spolu s uznesením vydaným podľa § 167 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“). K doručenej žalobe sa ani na výzvu súdu nevyjadril a pojednávania sa nezúčastnil.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 25.11.2020, na ktoré predvolal ako právneho zástupcu žalobcu (doručenie predvolania vykázané 13.10.2020) tak ako aj žalovaného (doručenie predvolania vykázané dňa 29.10.2020). Žalobca ani žalovaný sa pojednávania nezúčastnili, právny zástupca žalobcu žiadal prejednať vec v neprítomnosti žalobcu a žalovaného a vypočúť opatrovníčku žalobcu. Žalovaný svoju

neprítomnosť na pojednávaní žiadaným spôsobom neospravedlnil. Súd preto uznesením rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu a žalovaného a vykonal dokazovanie oboznámením žaloby, výpisu z obchodného registra na osobu žalovaného, výpismi z registra úpadcov na osobu žalobcu a žalovaného, odpoveďou na lustráciu žalobcu v registri obyvateľov, rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4Ps 4/2014 zo 7.1.2015, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 4Ps 4/2014 a výsluchom opatrovníčky žalobcu. Na základe vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav.

5. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4Ps/4/2014-41 zo 7.1.2015, právoplatným 10.2.2015, bol žalobca bývajúcí v Domove sociálnych služieb ALIA na ul. Ťačevská 38, Bardejov, pozbavený spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu. Za opatrovníčku mu bola ustanovená jeho matka, J. Y., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom J., ktorá je oprávnená a povinná zastupovať žalobcu pred súdmi a inými štátnymi orgánmi, preberať za neho dôchodok, vybavovať za neho záležitosti v jeho prospech, pod podmienkou, že v dôležitých majetkových veciach požiada o súhlas súd a jedenkrát ročne k 31.12. podať súdu správu o nakladaní s majetkom pozbaveného. Rozsudok bol vydaný na podklade znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria podľa záverov ktorého žalobca trpí paranoidnou schizofréniou v chronickom priebehu u osoby trpiacej ľahkou mozgovou dysfunkciou a syndrómom závislosti od alkoholu.

6. Z výpisov z registra úpadcov bolo zistené, že žalobca ani žalovaný neboli ku dňu rozhodovania súdu v úpadku.

7. Z výpisu z obchodného registra na osobu žalovaného súd zistil, že žalobca je od 6.2.2008 spoločníkom žalovaného s polovičným obchodným podielom a zapísanou výškou vkladu 100 000,- Sk (informatívne 3319,391888 Eur). Druhým spoločníkom žalovaného s rovnakým obchodným podielom je I. G., bytom D. XXXX/XX, XXX XX J., ktorý je súčasne aj jediným konateľom žalovaného.

8. Z verejne dostupného registra účtovných závierok (www.registeruz.sk) nebolo zistené uloženie žiadnej účtovnej závierky žalovaného.

9. Z výsluchu opatrovníčky žalobcu bolo zistené, že žalobca je zdravotne postihnutý, pozbavený spôsobilosti na právne úkony a nie je schopný posudzovať dôvod svojej účasti v obchodnej spoločnosti, pre žalovaného nepracoval, a ani v súčasnosti pre neho nič nevykonáva. O jej hospodárení a činnosti nemá žiadne informácie a ani v minulosti o týchto otázkach žalobca ani jeho opatrovníčka nič nevedela. S druhým spoločníkom obchodnej spoločnosti sa opatrovníčka žalobcu stretla na jar roku 2020, tento však odmietol prevod obchodného podielu žalobcu, alebo iný spôsob zrušenia jeho účasti u žalovaného. Predtým ho o to žiadal aj žalobca, ktorý sa nachádza v Domove sociálnych služieb. Prezentovala názor, že vzhľadom na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony žalobcu je jeho účasť v tejto obchodnej spoločnosti bezpredmetná, pretože pre ňu nevykonáva žiadnu hospodársku činnosť a nemá na jej konanie žiaden vplyv.

10. Podľa § 61 ods. 1 a 2 zákona č. 519/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), podiel je miera účasti spoločníka na čistom obchodnom imaní spoločnosti. Pri zániku účasti spoločníka v spoločnosti za trvania spoločnosti vzniká spoločníkovi právo na vyplatenie podielu (ďalej len "vyrovnací podiel"). Výška vyrovnacieho podielu sa určí na základe riadnej individuálnej účtovnej závierky za účtovné obdobie predchádzajúce účtovnému obdobiu, v ktorom zaniká účasť spoločníka v spoločnosti, ak spoločenská zmluva neurčuje niečo iné. Vyrovnací podiel sa vyplatí v peniazoch, ak zákon neustanovuje alebo spoločenská zmluva alebo stanovy neurčujú iný spôsob vyrovnania podielu.

11. Podľa § 148 ods. 1 Obchodného zákonníka, spoločník nemôže zo spoločnosti vystúpiť, môže však navrhnúť, aby súd zrušil jeho účasť v spoločnosti, ak nemožno od neho spravodlivo požadovať, aby v spoločnosti zotrval. Ustanovenia § 113 ods. 5 a 6 platia obdobne.

12. Podľa § 113 ods. 5 a 6 Obchodného zákonníka, obchodný podiel (§ 114) vylúčeného spoločníka, prechádza na spoločnosť, ktorá ho môže previesť na iného spoločníka, alebo tretiu osobu. O prevode rozhoduje valné zhromaždenie. Ak sa neprevedie obchodný podiel podľa ods. 5, rozhodne valné zhromaždenie do šiestich mesiacov, odo dňa, keď bol spoločník vylúčený, o znížení základného imania o vklad vylúčeného spoločníka, inak môže súd spoločnosť aj bez návrhu zrušiť a nariadiť jej likvidáciu.

13. Podľa § 151 ods. 1 C.s.p., skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

14. Obchodný podiel predstavuje práva a povinnosti spoločníka a im zodpovedajúcu účasť na spoločnosti. Jeho výška sa určuje podľa pomeru vkladu spoločníka k základnému imaniu spoločnosti, ak spoločenská zmluva neurčuje inak. Získaním obchodného podielu v spoločnosti sa osoba stáva spoločníkom konkrétnej spoločnosti. Ukončenie účasti spoločníka v spoločnosti v zmysle zákona nie je možné iba na základe samotného rozhodnutia spoločníka. Spoločník môže svoj obchodný podiel previesť, čím zaniká jeho účasť v spoločnosti, ak to však nie je z akéhokoľvek dôvodu možné, jeho účasť v spoločnosti nemôže byť ukončená len na základe jeho vlastného rozhodnutia. Z citovaných ustanovení je zrejmé, že účasť spoločníka v spoločnosti s ručením obmedzeným nemôže zaniknúť jednostranným prejavom vôle, avšak prostredníctvom súdu je sa možné domáhať zrušenia jeho účasti v spoločnosti, ak od neho nemožno spravodlivo požadovať, aby v spoločnosti zotrval. Základným predpokladom pre zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti je teda preukázanie dôvodu, pre ktorý od neho nemožno spravodlivo požadovať, aby v spoločnosti zotrval. Takýto dôvod zákon bližšie nešpecifikuje, je však zrejmé, že musí byť konkrétny. Žalobca v žalobe tvrdil, že druhý spoločník obchodnej spoločnosti na jeho návrhy na prevod obchodného podielu nereaguje a s opatrovníkom žalobcu v podstate nekomunikuje. Túto skutočnosť tvrdenú žalobcom žalovaný v priebehu konania nepoprel, preto súd nemal o jej pravdivosti dôvodné pochybnosti.

15. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca je osoba, ktorá bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony pre psychické ochorenie, ľahkú mozgovú dysfunkciu a syndróm závislosti od alkoholu. Vzhľadom na právne postavenie osôb, ktoré sú obmedzené alebo pozbavené v spôsobilosti na právne úkony a s tým súvisiacu povinnosť schvaľovania akýchkoľvek majetkových úkonov (pokiaľ nejde o bežný úkon) súdom, sa prima facie javí účasť žalobcu v spoločnosti ako neefektívna. Od žalobcu nemožno čakať, že by mohol akokoľvek ovplyvňovať činnosť žalovaného. Napriek tomu, že žalobca má polovičný obchodný podiel, pokiaľ ide o jej činnosť, reálne je v dôsledku svojho zdravotného stavu postavený mimo spoločnosť žalovaného, keďže nemá možnosť reálne vykonávať zákonom zverenú oprávnenia, či spolupodieľať sa svojimi úkonmi na rozhodovaní o budúcnosti spoločnosti. Medzi žalobcom ako spoločníkom a druhým spoločníkom neprebíha žiadna komunikácia, jeho opatrovníčka ustanovená súdom sa s druhým spoločníkom o ukončení účasti žalobcu nedokázala dohodnúť. Z verejne dostupných registrov a databáz nevyplýva ani žiadna reálna činnosť žalovaného, keďže nebolo zistené uloženie ani jednej účtovnej závierky žalovaného do príslušnej zbierky listín na to určenej. Z výpisu z obchodného registra k osobe žalovaného je zrejmé, že dosiaľ nebola realizovaná ani premena menovitých hodnôt vkladov do imania podľa osobitných predpisov zo slovenských korún na eurá, čo rovnako signalizuje, že žalovaný žiadnu reálnu činnosť ani nevykonáva. Žalovaný v priebehu konania nenamietal, že by zrušením účasti žalobcu mohol byť narušený riadny chod a fungovanie spoločnosti, a keďže konateľom žalovaného je jej druhý spoločník, ktorého účasť v obchodnej spoločnosti vyhovením uplatnenému žalobnému nároku nezanikne, súd vyhodnotil, že v danom prípade existuje dôvod, pre ktorý nemožno od žalobcu zotrvanie v obchodnej spoločnosti spravodlivo požadovať a teda je dôvodné žalobe vyhovieť. S prihliadnutím na to, že zrušením účasti žalobcu na žalovanom vzniká spoločníkovi, ktorého účasť v spoločnosti bola zrušená nárok na vyplatenie vyrovnacieho podielu v zmysle § 61 ods. 2 Obchodného zákonníka, zrušením účasti žalobcu v obchodnej spoločnosti nemôžu byť zásadne v jeho neprospech dotknuté z toho plynúce majetkové práva.

16. Rozhodnutie súdu o zrušení účasti spoločníka v spoločnosti má konštitutívne účinky, preto nebolo možné vyhovieť žalobe spätne, t.j. od 1.8.2020. Žalobou žiadané účinky, t.j. zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti môžu vzniknúť až právoplatnosťou tohto rozsudku. Preto bola žaloba v prevyšujúcej (nepatrnej) časti (čo do obdobia od ktorého sa zrušenie účasti požaduje) zamietnutá. Súd poznamenáva, že následný výmaz spoločníka z obchodného registra má len deklaratórny charakter.

17. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 a 2 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní v zásade plne úspešný, keďže súd jeho účasť na žalovanom zrušil a preto rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

18. Podľa § 262 ods. 2 C.s.p., o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.